

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21C/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319206307
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8319206307.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu: V. W., nar. XX.XX.XXXX, I. XX, proti žalovanému 1/ Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, Bratislava, 2/ Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava, 3/ Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, Štúrova 2 v konaní o náhradu škody s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaným v 1. až 3. rade priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 20. 6. 2019 na tento súd žalobu o náhradu škody spôsobenú orgánom verejnej moci o zaplatenie 10.000,-- eur s príslušenstvom voči žalovaným v 1., 2. a v 3. rade. Žalobu odôvodnil tým, že po zadržaní políciou na základe návrhu Okresnej prokuratúry Humenné z 5. 1. 2011 bol vzatý uznesením Okresného súdu Humenné zo 7. 1. 2011 sp. zn. XTp/X/XXXX do väzby pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a pre prečin nebezpečného vyhrážania. Bola podaná obžaloba na Okresný súd Humenné, kde Okresný súd Humenné rozsudkom z X. X. XXXX sp. zn. XT/XX/XXXX ho v celom rozsahu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd v Prešove uznesením z 25. 4. 2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora proti tomuto rozsudku a rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 25. 4. 2013. Žalobou si uplatňoval nárok na náhradu škody vo výške 10.000,-- eur voči žalovaným v 1. - 3. rade, pretože pobytom vo väzbe za obdobie od 4. 1. 2011 do 20. 7. 2011 bolo nezákonne zasiahnuté do jeho základných občianskych práv a slobôd. Jeho družka skončila na psychiatrickej liečebni, o jeho zadržaní vedela celá dedina, deti museli preložiť do inej školy. Vo väzbe ochorel. Generálne prokuratúra SR mu pripisom z 9. 5. 2019 oznámila, že jeho návrh je premlčaný. Rovnako ostatní žalovaní odmietli svoju zodpovednosť. Ministerstvo spravodlivosti mu na základe jeho žiadosti o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody odkázalo, že ju postúpilo na Ministerstvo vnútra. Ministerstvo vnútra SR jeho žiadosť taktiež odstúpilo na Generálnu prokuratúru SR. Sumu 10.000,-- eur si uplatňuje z titulu nemajetkovej ujmy. Rovnako aj zákonom stanovený úrok z omeškania. Žalobca doložil kópiu uznesenia o vzatí do väzby, obžalobu podanú okresnou prokuratúrou.

2. Žalovaný v 2. rade sa vyjadril, že celé trestné konanie bolo legitímne a že žalovaný nemá procesnú spôsobilosť a nie je ani zástupcom štátu v tomto konaní a treba rozlišovať postavenie strany konania štátu a postavenie štátneho orgánu, vníma teda pasívnu vecnú legitimáciu. Zodpovedným v tomto prípade má byť štát, nie žalovaný v 2. rade. Preto navrhujú žalobu zamietnuť.

Žalovaný v 1. rade uviedol, že žiada žalobu zamietnuť, je nedôvodná a poukázal na svoje písomné vyjadrenia k stanovisku žiadosti o predbežné prejednanie sporu a navrhli pripojiť trestný spis OS Humenné XT/XX/XXXX.

Žalovaná v 3. rade uviedla, že žiada žalobu zamietnuť, resp. voči nej konanie zastaviť, nie sú splnené zákonom stanovené podmienky na priznanie nároku a to na nemajetkovú ujmu. Trestné konanie bolo legitímne, vrátane vzatia do väzby. Taktiež vzniesli námietku premlčania žalovanej pohľadávky a to nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vzhľadom na dátum podania žaloby a vzhľadom na dátum oslobodzujúceho rozsudku v trestnom konaní.

3. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. XT/XX/XXXX z X. X. XXXX bol žalobca ako obžalovaný oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Humennom zo skutku, že sa mal vyhrážať svojej družke zbraňou a zabitím a zakopaním, teda z prečinu nebezpečného vyhrážania, pretože nebolo preukázané, že stal tento skutok. Taktiež týmto trestným rozsudkom súd oslobodil žalobcu ako obžalovaného zo skutku, že mal doma upravovať dlhú streľbyschopnú zbraň - pušku bez povolenia, čím sa mal dopustiť zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami. Tento rozsudok bol zo dňa 5. 6. 2012 a nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25. 4. 2013. Z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9To37/2012 zo dňa 25. 4. 2013 vyplýva, že krajský súd ako odvolací súd odvolanie okresného prokurátora zamietva voči tomuto rozsudku.

4. Z uznesenia Okresného súdu Humenné XTp/X/XXXX zo 7. 1. 2011 vyplýva, že žalobca bol ako obvinený vzatý do väzby.

5. Zo žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci (čl. 55) adresovanej Ministerstvu vnútra SR, Ministerstvu spravodlivosti SR a Generálnej prokuratúre SR vyplýva, že ministerstvo spravodlivosti bolo 26. 3. 2019 doručená žiadosť žalobcu o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci a to na tom istom skutkovom základe ako je uvedený v žalobe v tomto konaní.

Z odpovedí Generálnej prokuratúry SR na žiadosť žalobcu o predbežné prejednanie nároku zo dňa 9. 5. 2019 vyplýva, že Generálna prokuratúra SR oznámila žalobcovi, že na jeho žiadosť neprihliadajú, pretože nárok podľa § 19 zák. č. 514/2003 Z. z. je premlčaný.

6. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový a právny stav:

Je zrejmé z vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Humenné v trestnej veci, že žalobca ako obžalovaný bol v celom rozsahu oslobodený spod obžaloby podanej Okresnou prokuratúrou Humenné pre prečin nebezpečného vyhrážania a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami. Po podaní prokuratúry Krajský súd v Prešove zamietol odvolanie prokuratúry voči tomuto rozsudku a rozsudok sa stal právoplatný a vykonateľný 25. 4. 2013.

Následne žalobca požiadal svojou žiadosťou, vyššie uvedenou, žalovaných Generálnu prokuratúru SR, Ministerstvo vnútra SR a Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prejednanie nároku, pričom žalovaní v 2. a v 3. rade postúpili žiadosť na Generálnu prokuratúru SR a táto oznámila žalobcovi, že na žiadosť nebude prihliadať, pretože jeho nárok je podľa § 19 zákona premlčaný.

7. Nie je sporné, že žalobca v dôsledku oslobodzujúceho rozsudku by mal nárok voči štátu v zmysle vyššie uvedeného zákona.

8. Na uvedený právny prípad je potrebné aplikovať predovšetkým tieto právne predpisy a to ustanovenia Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa § 8 ods. 5 písm. b) tohto zákona.

Súd však v rámci tohto konania sa musel vysporiadať s námietkou premlčania vznesenou žalovanými nielen vo vyjadreniach k tejto žalobe, ale už aj v odpovedi Generálnej prokuratúry SR na žiadosť žalobcu o predbežné prejednanie nároku v zmysle § 19 uvedeného zákona.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 19 ods. 2 tohto zákona najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

9. Súd konštatuje, že v tomto prípade došlo k uplynutiu trojročnej premlčacej subjektívnej lehoty a to z dôvodu, že ako je vyššie uvedené, trestný rozsudok, ktorým súd oslobodil žalobcu spod obžaloby v celom rozsahu sa stal právoplatným a vykonateľným potom ako Krajský súd v Prešove uznesením zamietol odvolanie okresnej prokuratúry dňa 25. 4. 2013. Trojročná všeobecná premlčacia lehota začala plynúť žalobcovi nasledujúci deň a uplynula 25. 4. 2016. Žaloba však bola na súde podaná žalobcom dňa 20. 6. 2019, teda cca 3 roky po uplynutí premlčacej lehoty. V tomto prípade nejde na strane žalobcu o prípad hodný osobitného zreteľa, na základe ktorého by mu súd mohol pripustiť takéto predĺženie premlčacej lehoty, ku ktorej došlo bezdôvodne a o viac ako 3 roky. Z tohto dôvodu je námietka premlčania žalovaných v celom rozsahu dôvodná v zmysle vyššie uvedeného § 19 a preto súd žalobu zamietol.

10. Okrem toho súd uvádza, že podľa vyššie uvedeného zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedným subjektom je Slovenská republika, teda štát. V takomto prípade musí byť žalovaný vždycky Slovenská republika. Otázka je, ktorý orgán koná za štát za Slovenskú republiku. V tomto prípade, keďže bol žalobca oslobodený spod obžaloby rozsudkom trestného súdu, je týmto orgánom generálna prokuratúra, teda správne označený v tomto konaní, ktorý má aj pasívnu legitimáciu je žalovaný v 1. rade. Naopak, žalovaní v 2. a v 3. rade nie sú pasívne legitimovaní v tomto konaní, ide o právnické osoby, nie o Slovenskú republiku a teda aj z tohto dôvodu by žaloba voči nim musela byť zamietnutá.

11. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 CSP a úspešným žalovaným v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.